

Zápis z 8. jednání Výboru pro indikátory udržitelného rozvoje Rady vlády pro udržitelný rozvoj

Termín a místo konání

25. července 2017, hlavní budova Úřadu vlády České republiky, nábřeží Edvarda Beneše 4, Praha 1 - Malá Strana, místnost č. 47 Starý tiskový sál.

Přítomni

Martina Černá (MMR), Lenka Formánková (ČŽL), Jakub Geier (MV), Aneta Haimannová (OUR ÚV), Tomáš Háek (COŽP UK), Otakar Hampl (MZe), Eva Hejzlarová (OUR ÚV), Vanda Horná (MZd), Jiří Hrbek (ČSÚ), Vladimír Hulík (MŠMT), Jaroslav Chyba (Rada seniorů/Povodí Moravy), Anna Kárníková (OUR ÚV), Olga Kastlová (MD), Jan Kovanda (COŽP UK), Alena Kubů (MZe), Lucie Kureková (ÚV-RVVI), Markéta Linxová (MŽP), Václav Němec (Rada seniorů), Pavel Novák (MPSV), Tereza Ponocná (CENIA), Peter Smolík (Glopolis), Vladimír Stolín (PP ČR), Zdeněk Štolc (MF), Jaroslav Šulc (ČMKOS), Martina Václavíková (MZV), Eliška Valinová (ČSÚ), Miloslava Veselá (ČSÚ)

Program jednání:

- 1) Informace k implementaci Strategického rámce Česká republika 2030**
- 2) Informace o implementaci Agendy 2030 v ČR**
- 3) Informace k indikátorům Agendy 2030**
- 4) Různé**

Jiří Hrbek (ČSÚ) přivítal přítomné a představil program jednání, který byl jednomyslně přijat. Nahlášený příspěvek Václava Němce (Rada seniorů) byl zařazen do bodu programu č. 4 Různé.

Václav Němec (Rada seniorů) navrhl zkrácení diskuse k bodům č. 1 a 2 a věnování co největšího prostoru bodu programu č. 3, který se týká informací k indikátorům Agendy 2030.

K bodu programu č. 1: Informace k implementaci Strategického rámce Česká republika 2030

Aneta Haimannová (OUR ÚV) představila aktuální stav přípravy implementačního plánu Strategického rámce Česká republika 2030 (dále jen „ČR 2030“):

- koncept a struktura implementačního plánu byly již představeny na minulém zasedání
- členové výboru obdrželi jako podklad pro jednání příklady karet cílů ze všech klíčových oblastí ČR 2030 (karty cílů jsou klíčovým podkladem k implementačnímu plánu)
- termín předložení implementačního plánu vládě je do konce listopadu 2017 (pozn.: vzhledem ke stavu rozpracovanosti karet a implementačního dokumentu bude Odbor pro udržitelný rozvoj ÚV (dále jen „OUR“) žádat o odklad termínu do konce března 2018)
- k indikátorům v kartách bylo přistupováno kriticky, a pokud nepokrývají celé znění specifických cílů, jsou v rámci karet navržena možná řešení pro jejich sledování do budoucna

Otakar Hampl (MZe) informoval, že Ministerstvo zemědělství projevilo velký zájem účastnit se přípravy implementačního dokumentu v rámci tzv. minitýmů jednotlivých klíčových oblastí. Upozornil na to, že karty cílů jsou stále neúplné a termíny pro jejich dopracování jsou velmi napjaté. V rámci přípravy implementačního plánu předpokládá konsolidaci indikátorové sady a přesné popsání definice a významu indikátorů. Příloha č. 1 ČR 2030 by proto měla být aktualizována a dopracována. Dle jeho názoru není karta cíle vhodně nastavena pro hodnocení indikátorů.

Jiří Hrbek (ČSÚ) připomněl, že výbor by se měl primárně zabývat indikátory, nikoliv cíli ČR 2030.

Vladimír Hulík (MŠMT) doplnil, že rezorty z důvodu omezených personálních kapacit nemohou dobře pracovat v původně velmi napjatém harmonogramu.

Aneta Haimannová (OUR ÚV) potvrdila, že OUR dopracovává tzv. šedé indikátory. Příloha č. 1 Indikátory jako celek však v následujících měsících revidována nebude, neboť její příprava trvala bezmála jeden rok a není reálné ji krátce po schválení opět revidovat. Indikátory budou předmětem dalších revizí v souvislosti s revizemi celého Strategického rámce ČR 2030. Dále také připomněla, že bod 4 karet cílů je věnován kvantifikaci cíle a určení žádoucího trendu a bod 10 je vztah indikátoru k cíli, tudíž tyto části karet již z velké části pokrývají zmíněné požadavky MZe.

Jan Kovanda (COŽP UK) nevidí důvod aktualizaci indikátorové sady uspěchat, neboť může probíhat celé příští dva roky, za které bude vypracována první hodnotící zpráva. Ocenil práci vykonanou na podrobných kartách cílů i jejich podobu.

Anna Kárníková (OUR ÚV) doplnila, že s ohledem na kapacity rezortů a letní dovolené byl již harmonogram přípravy implementačního plánu upraven.

Tomáš Hák (COŽP UK) považuje koncept karet cílů za ambiciózní v pozitivním smyslu a oceňuje přípravu metodického listu cíle, který kombinuje charakteristiky cílů i indikátorů. Drobné technické připomínky (např. chybné použití termínu benchmark) vyřeší s OUR bilaterálně. Dotázal se, zda v položce 10 (vztah indikátoru k cíli) bude zohledněn také vztah k Cílům udržitelného rozvoje Agendy 2030 a jak bude probíhat národní reporting Agendy 2030.

Otakar Hampl (MZe) souhlasí s tím, že položky 4 a 10 přinášení precizaci definice a významu indikátorů. Podklady k aktualizaci přílohy č. 1 Indikátory proto budou díky kartám cílů dispozici a nejedná se o žádnou práci navíc.

Anna Kárníková (OUR ÚV) doplnila, že překryv indikátorů Agendy 2030 a ČR 2030 je pouze malý, což souvisí s tím, že oba dokumenty mají jinou funkci a na národní úrovni je potřeba výrazně vyšší míra přesnosti.

K bodu programu č. 2: Informace o implementaci Agendy 2030 v ČR

Aneta Haimannová (OUR ÚV) informovala o stavu přípravy návrhu implementace Agendy 2030:

- OUR ÚV zpracovává návrh s termínem do konce listopadu 2017 (pozn. s ohledem na odklad implementačního plánu ČR 2030 bude i vypracování materiálu k implementaci Agendy 2030 odloženo do konce března 2018)
- koncept a strukturu návrhu projednali členové výboru již na minulém zasedání
- hlavním účelem dokumentu je přiblížit institucionální zajištění implementace Agendy 2030 v ČR, analyzovat pokrytí Cílů udržitelného rozvoje ve Strategickém rámci Česká republika 2030 a představit policy gap analýzu a doporučení pro cíle Agendy 2030, které ČR 2030 nepokrývá a nejsou pokryty ani jinými rezortními strategiemi a přiblížit národní i globální reporting
- první draft bude připraven do poloviny srpna a dne 21. srpna bude rozeslán na 3 týdny k připomínkám Radě vlády pro udržitelný rozvoj

Jiří Hrbek (ČSÚ) doplnil ke globálnímu reportingu, že existují různé cesty, jak naplňovat Agendu 2030 daty. ČSÚ se nyní snaží dělat jejich inventuru pro globální reporting.

K bodu programu č. 3 Informace k indikátorům Agendy 2030

Eliška Valinová (ČSÚ) navázala na předsedu výboru a představila současné poznatky k indikátorům Agendy 2030. Prezentace je součástí přílohy č. 1 k tomuto zápisu. Informovala, že existují 3, resp. 4 úrovně monitoringu:

- globální úroveň – 244 indikátorů (resp. 232 indikátorů)
- regionální úroveň – region EHK OSN (prozatím se nepočítá se zvláštní regionální sadou indikátorů)
- národní úroveň – monitoring k ČR 2030
- (úroveň Evropské unie) – došlo ke schválení EU SDG indicator set (100 indikátorů, na podzim by mělo dojít k první publikaci celé sady)

Indikátory Agendy 2030 jsou rozděleny do 3 tzv. tiers (dle vyspělosti indikátorů). Tier I a II jsou indikátory již zcela či částečně dopracované. Metadata zatím má pouze 148 indikátorů. ČSÚ se zaměřil na 137 z nich (ty indikátory, které mají metodiku a zároveň jsou v TIER I a II), které na základě metadat momentálně posuzuje. V návaznosti na usnesení vlády č. 61 z ledna 2016 má předsedkyně ČSÚ koordinovat indikátorovou sadu Agendy 2030 a posoudit jejich dostupnost v ČR. V současné době je identifikováno 13 gestorů a k dispozici je již také pracovní verze překladu indikátorů.

Jaroslav Chyba (Povodí Moravy) se dotázal, do jaké míry se prolínají indikátory Agendy 2030, EU a indikátory na národní úrovni.

Jan Kovanda (COŽP UK) informoval, že Eurostat vytvořil zcela nový vlastní soubor indikátorů k Cílům udržitelného rozvoje. **Vladimír Hulík (MŠMT)** doplnil, že Eurostat má pouze 100 indikátorů, které běžně sbírá od členských států. Ty si poté dopočítá sám a reporting na úrovni EU proto bude snazší než na úrovni OSN.

Otakar Hampl (MZe) a **Tomáš Hák (COŽP UK)** ocenili preciznost práce ČSÚ s indikátory globální sady.

Tomáš Hák (COŽP UK) se dotázal, zda se v souvislosti s Analýzou relevance SDGs pro Českou republiku počítá také s vyhodnocením relevance indikátorů.

Aneta Haimannová (OUR ÚV) odpověděla, že Úřad vlády o vyhodnocení relevance indikátorů uvažoval, nicméně na základě konzultací s kolegy z ostatních zemí EU došel k závěru, že na globální úrovni je žádoucí mít porovnatelné výsledky a tedy reportovat na celou globální sadu tak, jak ji schválila Statistická komise OSN. Specifické indikátory pro národní úroveň jsou obsaženy v České republice 2030, která tímto poskytuje data na větší úrovni detailu.

Olga Kastlová (MD) se dotázala, zda indikátory OSN a EHK OSN budou jiné.

Eliška Valinová (ČSÚ) vysvětlila, že se indikátory v sadách různě překrývají, ale každá sada slouží jinému účelu. EHK OSN žádné nové indikátory nevytváří.

Václav Němec (Rada seniorů) doplnil k Resoluci OSN, že by bylo vhodné ji přeložit. Navrhl ustanovit kontaktní osobu pro každé ministerstvo, která by byla zodpovědná za indikátory Agendy 2030 a bylo by tak zřejmé, jaká data má ČR k dispozici.

Jiří Hrbek (ČSÚ) doporučil V. Němcovi obeslat členy výboru s konkrétním návrhem.

Martina Václavíková (MZV) poděkovala ČSÚ za prezentaci a posouzení dostupnosti. Dotázala se na detaily indikátorové sady Eurostatu. Doporučila konzultovat ostatní členské státy EU po statistické linii a pokusit se prosadit, aby Eurostat snímal alespoň část zodpovědnosti za reporting z členských států. MZV vykazuje data OECD, která je zpracovává tak, aby odpovídala požadavkům OSN. MZV na toto zpracování nemá kapacity.

Jiří Hrbek (ČSÚ) doplnil, že z Resoluce vyplývá, že zodpovědnost je na členských státech. Co se týče předběžných výsledků k posuzování dostupnosti indikátorů Agendy 2030 v ČR, tak v rámci 137 posuzovaných indikátorů na národní úrovni velmi dobře pokrýváme 60 (ČSÚ 30) a jsou identifikovány také různé spolugesce. 33 indikátorů má ČR částečně (např. v různém členění), 27 indikátorů je v řešení, 13 nemá gestora a 6 je nerelevantních.

Eliška Valinová (ČSÚ) doplnila, že Eurostat nebude pro potřeby Agendy 2030 poskytovat za členské země žádná nová data, pouze standardní toky dat (např. do OECD, OSN).

Vladimír Hulík (MŠMT) v reakci na příspěvek MZV doplnil, že OECD vyjádřila zájem být jednou z tzv. custodian agencies a reportovat do OSN za finanční příspěvek.

Martina Václavíková (MZV) informovala, že za data k životnímu prostředí k summitu COP 21 OECD dodatečně prostředky nechtěla. Dotázala se, zda se na úrovni OSN diskutuje o roli custodian agencies a zda se předpokládá, že by převzaly zodpovědnost za reporting.

Eliška Valinová (ČSÚ) odpověděla, že tyto otázky se diskutovaly na posledním zasedání v Ženevě. Problematické je, že custodian agencies nejsou navzájem koordinované a většina z nich bude samostatně bilaterálně jednat s členskými zeměmi OSN. Některé z nich již dodávají data přímo do databáze OSN (např. OECD data k ODA).

Jiří Hrbek (ČSÚ) doplnil, že členské státy dodávají do databází organizací data bezplatně a nepředpokládá, že by se za reporting custodian agencies platilo.

Vladimír Hulík (MŠMT) doplnil, že se běžně jedná spíše o navýšení členského příspěvku ČR do dané organizace.

K bodu programu č. 4 Různé

Jiří Hrbek (ČSÚ) otevřel debatu k dalšímu směřování výboru. ČSÚ považuje za klíčovou především diskusi k metadatům a zdrojům dat k indikátorům Agendy 2030.

Vladimír Hulík (MŠMT) se dotázal, jak výbor naváže na mapování datových zdrojů, které provádí ČSÚ a jak bude prováděn reporting, pokud data nebudou na národní úrovni dostupná. Budou se vytvářet odhady, sbírat nová data nebo se indikátory naplňovat nebudou?

Jiří Hrbek (ČSÚ) odpověděl, že usnesení vlády ze dne 25. ledna 2016 č. 61 k Agendě 2030 platí pro všechny rezorty a ČSÚ bude mít především koordinační roli. Chybějící zdroje mohou být doplněny nestatistickými zdroji, nahrazeny odhady, popř. novými zdroji. Upozornil na to, že statistika je celosvětově konfrontována se zvyšováním zátěže respondentů, ale cesty naplnění indikátorů musí být nacházeny při zachování přiměřené zátěže. Do programu statistického zjišťování nelze přidávat datové zdroje nekoordinovaně a v nepřiměřeném měřítku.

Vladimír Hulík (MŠMT) navrhl, aby bylo doporučeno vládě přijmout usnesení k reportingu Agendy 2030. Pokud bude vyžadován sběr nových dat, bude se s tím pojít zvýšená administrativní zátěž. Pokud to bude relevantní, nabízí se doplnění některých otázek do sčítání lidu.

Jiří Hrbek (ČSÚ) doplnil, že snahou ČSÚ bude vytěžit maximum z již existujících datových zdrojů.

Dle **Tomáše Háka (COŽP UK)** by výbor mohl sloužit také jako iniciátor výzkumných aktivit v oblasti indikátorů. Připomněl, že od vydání Stiglitzovy zprávy o měření udržitelného rozvoje uplynulo už 8 let a indikátorů a iniciativ, které se od té doby objevily, je celá řada. Další oblast, kterou by se mohl výbor zabývat, je komunikování udržitelnosti. Velká Británie má např. report s názvem „Five indicators of national success“, který využívá tzv. headlinových indikátorů. Dalším tématem může být např. zelený růst, či jiná politiky zajímavá témata, se kterými se pojí i indikátory.

Václav Němec (Rada seniorů) informoval o Mezinárodní konferenci o geoetice, která se bude konat na konci října a nad kterou převzal záštitu místopředseda vlády pro vědu, výzkum a inovace.

Jiří Hrbek (ČSÚ) poděkoval členům za podněty a potvrdil, že budou ve spolupráci s místopředsedy výboru zváženy a popř. zařazeny do programu následujících zasedání. Zároveň připomněl, že hlavním tématem by i nadále měly být indikátory ČR 2030 a Agendy 2030. Poděkoval členům za účast a ukončil jednání.

Počet stran: 6
Počet příloh: 1
Zapsala: Mgr. et Mgr. Aneta Haimannová
Ověřil: Mgr. Jan Mareš
Praha, 25.09.2017